

D ů v o d y:

Stěžovatel uplatňuje v rámci přípustných důvodů podle § 46 (2) nesp. zák. jen nezákonnost, kterou spatřuje jednak v kusosti řízení, jednak v nesprávném rozřešení otázky, zda jeho vyživovací povinnost zanikla. Neúplnost řízení by mohla založiti důvod nezákonnosti jen tehdy, kdyby proti předpisu § 23 zák. č. 100/31 nebyly vyšetřeny všechny okolnosti a poměry důležité pro rozhodnutí (srov. rozh. č. 12.881, 13.127 sb. n. s.). Tomu v souzeném případě tak nebylo, neboť byly vyšetřeny všechny okolnosti pro rozhodnutí nutné, totiž nemoc a pracovní neschopnost nezletilé a majetkové poměry nemanželského otce. Pojem »nezákonnosti« rozhodnutí byl článkem V. č. 1 zákona ze dne 11. prosince 1934 č. 251 sb. z. a n. vyložen v ten smysl, že ve smyslu § 46 odst. 2 zák. č. 100/31 jest nezákonné takové opatření, nebo usnesení, které se přičí jasnému a nepochybnému znění nebo smyslu zákona, jehož bylo nebo mělo býti na případ užito. Jde o autentický zákonný výklad (§ 8 obč. zák.), jehož nutno použití na všechny případy po účinnosti zmíněného zákona, t. j. po 1. lednu 1935 rozhodované. Takové nezákonnosti zde není a uplatněné nesprávné právní posouzení, po případě nepřiměřenost nebo nevhodnost učiněného rozhodnutí mohly by býti rekursními důvody jen při rekursu pravidelném (§ 42 a § 46 (3) nesp. zákona), nejsou však rekursními důvody při rekursu mimořádném, o nějž tu běží.

Čís. 14246.

Byla-li žaloba o uznání otcovství pravoplatně zamítnuta jen z formálního důvodu, že není předpokladů pro žalobu určovací, aniž bylo věcně rozhodnuto o otcovství k nemanželskému dítěti a o závazcích z tohoto otcovství, nebrání rozsudek ten nové žalobě o témže nároku, není-li tu již dřívější překážky.

(Rozh. ze dne 15. března 1935, R II 66/35.)

Žalobkyně podala proti žalovanému u okresního soudu v B. (ležícího v zemi moravskoslezské) žalobu o uznání otcovství a placení výživného. Prv ý s o u d žalobu odmítl, vyhověv námitce věci rozsouzené a nepřípustnosti pořadu práva. R e k u r s n í s o u d k rekursu žalobkyně změnil usnesení prvního soudu a námitku nepřípustnosti pořadu práva a věci rozsouzené zamítl z těchto důvodů: Napadeným usnesením vyhověl první soud námitkám věci rozsouzené a nepřípustnosti pořadu práva vzneseným stranou žalovanou a odmítl žalobu. Prvý soudce domnívá se, že věc je pravoplatně rozsouzena již rozsudkem okresního soudu v B. (Podkarpatská Rus), a opírá svoje stanovisko o to, že tento okresní soud v B. žalobu zamítl, tedy neodmítl, a že důvody rozsudku nejsou rozhodnými, nýbrž že směrodatným jest jedině výrok rozsudkový.

Jest sice pravda, že spor zahájený mezi stejnými stranami u okresního soudu v B. o zjištění, že žalovaný se pokládá za otce žalujícího dítěte, byl pravoplatně vyřízen rozsudkem, kterým žaloba byla zamítnuta. Jde však zřejmě o formelní chybu, o nesprávně volený výraz, poněvadž rozsudek okresního soudu v B. nezabývá se vůbec meritem věci, ale zamítá žalobu proto, že jde o určovací žalobu, že však nejsou dány předpoklady určovací žaloby. Jde tedy vlastně o odmítnutí žaloby a nemůže na tom ničeho měniti, že krajský soud v B. opět rozsudkem potvrdil rozsudek prvního soudu. Nesprávně volený výraz nemůže míti za následek, aby strana vůbec nemohla se již dovolávat rozhodnutí věcného o svém nároku proto, že dřívější žaloba byla nesprávně voleným výrazem zamítnuta, ačkoliv jde vlastně o odmítnutí. Bez ohledu na to, že okresní soud v B. zamítl žalobu, šlo o odmítnutí žaloby z důvodů formálních, a nelze tedy mluvit o tom, že věc jest věcně pravoplatně rozhodnuta (§ 411 c. ř. s.). Tím jest vyřešena i otázka nepřipustnosti pořadu práva, co se týče žaloby o placení vyživovacích příspěvků.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Okresní soud v B. (Podkarpatská Rus) a krajský jako odvolací soud tamtéž pokládaly žalobu podanou jen na uznání otcovství u okresního soudu v B. dne 15. června 1929 za žalobu určovací a zamítly tuto žalobu z důvodu, že mohlo býti žalováno na plnění a že proto podle § 130 první odstavec obč. soudního poriadku není na místě žaloba určovací. Zamítly tedy žalobu pro nedostatek právního zájmu žalující strany na bezodkladném určení právního poměru. Rozsudky ty nabyly formální pravomoci. Otázku, o niž tu jde, zda tím totiž také bylo pravoplatně rozhodnuto o nároku na uznání otcovství, jest posouditi podle procesního práva platného v obvodě zmíněných soudů. V té příčině ustanovuje občianský soudný poriadok, platný na Slovensku a v Podkarpatské Rusi v § 411, že rozsudek se stane pravoplatným jen potud, pokud jím rozhodnuto bylo o právu žalobou uplatňovaném. O otcovství žalovaného k žalujícímu nemanželskému dítěti a o závazcích z nemanželského otcovství, plynoucích uvedenými rozsudky vůbec rozhodnuto nebylo, neboť žaloba byla zamítnuta pouze z formálního důvodu, že nejsou dány předpoklady pro žalobu určovací, kdežto otázku, zda žalovaného lze pokládati za nemanželského otce nezletilé žalobkyně, soudy tehdy vůbec neřešily. Co platí podle procesního práva platného v zemích Slovenské a Podkarpatoruské, platí také podle procesního práva platného v zemích České a Moravsko-slezské. Právní zájem na bezodkladném určení právního poměru nebo práva jest věcným předpokladem žalobního nároku na určení a musí tudíž jako každý věcný předpoklad žalobního nároku býti prokázán. Zda žalobce má takový právní zájem, jest rozhodnouti v rozsudku (odpovědi ministerstva k § 228 c. ř. s.). Není-li tu takového právního zájmu, nutno žalobu rozsudkem zamítnouti. V tomto směru jest ovšem mylným právní názor rekursního soudu, že B. soudy měl žalobu odmítnouti usnesením. Ježto však nebylo rozhodnuto ve věci

samé, nelze mluvit o materiální právní moci v příčině sporného předmětu v nynějším sporu, t. j. v příčině určení otcovství a plnění výživného. Takový zamítající rozsudek o pozitivní žalobě určovací nebrání podání nové žaloby ani o témže nároku, není-li tu již dřívější překážky. O pravomoci rozhodnutí nelze tu tedy mluvit.

Čís. 14247.

Bylo-li povoleno nové dražební řízení před uplynutím lhůty v § 151 odst. 3 a v § 200 čís. 3 ex. ř., lze se tomu bránit jen rekursem, a nikoliv žalobou podle §§ 35 nebo 36 ex. ř.

(Rozh. ze dne 15. března 1935, Rv II 66/35.)

Žalobci domáhají se žalobou výroku, že exekuce nucenou dražbou nemovitostí žalovanou proti nim vedená, je nepřípustná mimo jiné proto, že pokračování v dražebním řízení bylo navrženo a povoleno před uplynutím lhůty v § 151 případně § 200 čís. 3 ex. ř. uvedeně. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Je lhostejné, zda bylo dražební řízení zrušeno podle § 151 ex. ř., protože nebylo docíleno nejnižšího podání, či podle § 200 č. 3 ex. ř., protože to vymáhající věřitelka navrhla, neboť v obou případech mohli se dlužníci bránit předčasně povolené nové dražbě jen rekursem, ježto šlo jen o porušení formálních předpisů exekučního řádu a nikoli o nějaké skutečnosti, které by buď bránily povolení exekuce (§ 36 ex. ř.), nebo zastavovaly nárok (§ 35 ex. ř.) a které by měly být teprve ve sporu zjišťovány. Usnesení povolující pokračování v dražebním řízení vešlo v moc práva a nemohou dlužníci nahrazovati rekurs žalobou, prodlužovati si takto samovolně neprodlužitelnou rekursní lhůtu (§ 65 odst. 2 ex. ř.) a vyvolávati sporné řízení v otázce, kterou jest řešiti jediné v řízení exekučním.

Čís. 14248.

Podle § 39 čís. 1 ex. ř. se nevyžaduje, aby neúčinnost exekučního titulu byla vyslovena rozsudkem, stačí, byl-li jinak prohlášen za neúčinný.

Zastavila-li Ústřední sociální pojišťovna po lékařské prohlídce vzhledem k změněným zdravotním poměrům výplatu invalidního důchodu, stal se tím rozsudek pojišťovacího soudu, vyměřující tento důchod a založený na jiném skutkovém základě, bezpředmětným.

(Rozh. ze dne 16. března 1935, R I 20/35.)